

Vellinge

Kommuniké

Unga entreprenörer med klimatsmarta idéer

sid 4

Vi lär oss att värna om vattnet i Vellinge sid 3

Seniorkontakt – ett stöd vid ofrivillig ensamhet sid 7

Volontärbetet ger oss glädje tillbaka sid 8

Sommaren har inneburit härlig ledighet och gett ny energi till en intensiv och spännande höst.

Kommunens stora investeringar inom skola och infrastruktur kommer fortsätta och arbetet med Framtidssäkrad välfärd och Hållbar utveckling kommer ha stort fokus. Min förhoppning är att mycket kan återgå till det normala och olika aktiviteter kan starta igen. Vi är många som saknar olika kultur- och idrottsaktiviteter och det är angeläget att dessa kan komma igång igen. Avsaknaden har påverkat såväl ungdomar som äldre negativt och något vi måste vara uppmärksamma på framöver. Jag ser framemot att återigen komma ut och besöka verksamheter, företagare och er medborgare i olika sammanhang. Men pandemin är inte över än så vi måste fortsätta hjälpas åt för att minimera smittspridningen.

Under hösten ska flera utmärkelser utses. Hjälp gärna till att nominera kandidater till de olika kategorierna idrottsutövare, idrottsledare, medarbetare med flera.

Följ vad som händer i kommunen på hemsidan och på sociala medier. Hör gärna av dig om du har några synpunkter eller frågor. Dina åsikter är viktiga för mig!

Vi hörs och ses – till dess ha det bäst!

Carina Wutzler (M)

Kommunstyrelsens ordförande

Ansvarig utgivare:

Charlotte Unosson
charlotte.unosson@vellinge.se
Vellinge kommun
Telefon: 040– 42 50 00
Post: 235 81 Vellinge
Besök: Norrevångsgatan 3
Repro och tryck: Exakta Print AB
Grafisk produktion: ordbild.se

Nya verksamhetsområdet

Vellinge fortsätter stärka sin näringslivsutveckling!

I juni fattade kommunfullmäktige beslut om att sälja de första tomterna i det som ska bli ett nytt verksamhetsområde mellan väg E6 och väg 100 i södra Vellinge. Här kommer det finnas möjlighet för både mindre och större företag, kontor, service och lättare industri att etablera sig.

– Näringslivet är en viktig del av kommunens utveckling. Därför känns det mycket positivt att de första tomterna nu är sålda, säger Carina Wutzler (M), kommunstyrelsens ordförande. Satsningen innebär nya företags-etableringar i kommunen där vi får en bra blandning av olika verksamheter

som kommer innebära fler arbetstillfällen och mer service i kommunen, säger Carina.

Kommunens planavdelning har jobbat med ambitionen att skapa ett attraktivt verksamhetsområde med hållbarhetskaraktär, där en variation av småskaliga och större verksamheter etableras. Det nya området ska ha en hög arkitektonisk standard och fungera som en entré till södra Vellinge.

Under hösten kommer kommunen att arrangera en namntävling där det är fritt fram för invånare och företagare i kommunen att komma med förslag på vad det nya området ska heta. Håll utkik på Vellinge.se.

Text: Karna Holmgren

Arbetet med bytet till fyrfackskärl fortsätter

Vi är i full gång med att införa fyrfackskärl i kommunen, till alla som är villa- eller fritidshusägare. Detta innebär att du kan källsortera det mesta av ditt avfall hemma, istället för att behöva åka till återvinningsstationen. Det är ett effektivt sätt att minska hushållsavfall och underlättar möjligheterna att sortera rätt. Under vecka 38 kommer arbetet att påbörjas i Skanör och Falsterbo, för att därefter fortsätta i Höllviken.

Bytet av kärl kan väcka frågor och funderingar – därför har vi valt att samla all information som du kan tänkas behöva på ett och samma ställe,

nämigen på godakarl.se. Där hittar du mer detaljerad information om tidplanen, vilka förberedelser du som tomtägare kan göra, vad gäller utplaceringen av ditt kärl, en sorteringsguide samt en välfylld frågor- och svarsektion.

Värna vattnet i Vellinge

Nu har hösten nästan börjat komma och de allra varmaste sommardagarna har vi bakom oss. Men sommaren kommer snart igen även om det kan kännas långt till dess. Nästan varje år när värmen kommer får vi som invånare i kommunen information om vi måste spara på vattnet. Varför är det så? För att reda ut begreppet har Vellinge Kommuniké intervjuat kommunens chef för vatten och avlopp Anders Gelander.

Har vi vattenbrist i Vellinge?

Nej, vi har inte vattenbrist, men vi får kapacitetsbrist när många använder mycket vatten samtidigt till exempel när många vattnar sina gräsmattor eller fyller upp pooler. I Vellinge får vi vårt vatten från Vombsjön och det är en bra källa där vi i nuläget inte har några utmaningar kring vattnet.

Är det så farligt att vattna gräsmattan eller fylla poolen?

I Sverige är systemen dimensionerade för att varje svensk gör av med ungefär 150 liter dricksvatten per person och dygn. Redan det är faktiskt ganska mycket. I Danmark är det runt 100 liter per person och dygn. En vattenslang kan skicka ut 1-2000 liter i timmen. Att fylla en pool varierar så klart, men det kan handla om 40-50 000 liter.

Så värme och torka påverkar egentligen inte tillgången på dricksvatten i Vellinge?

Vombsjöns storlek samt goda tillströmning av nytt vatten innebär att tillgången på vatten inte har en direkt koppling till kommunens uppmaningar om att spara vatten. Det finns däremot begränsningar i kommuners distributionsystem, som är dimensionerade efter befolkningens mängd och normal förbrukning. När förbrukningen är så hög som den blir under de varmare perioderna hinner vattentorn och reservoarer inte att fyllas, och det leder i sin tur till lågt tryck i nätet. Det kan även hända att vattenverken närmar sig maxkapacitet.

Går det att bygga bort kapacitetsbristen?

Under de extrema dagarna när pooler fylls och gräsmattor vattnas med dricksvatten ser vi en fördubblad förbrukning

Anders Gelander chef för vatten och avlopp i Vellinge kommun.

jämfört med under vinter och höst. Att ha en överkapacitet i distributionssystemet stora delar av året för att klara dessa kortare perioder av väldigt hög förbrukning skulle kosta kommuninvånarna mycket per år.

Så vad skall vi göra då?

Det kommer att krävas en kombination av att kommunen alltid ser till att ha ett optimalt system för hela året, men också att vi invånare tar ett ansvar för hur vi använder dricksvattnet.

Vellinge är en expansiv kommun och det har tillkommit många bostäder de senaste åren och vi har sett att det tidvis kan bli problem med lågt tryck i vissa delar av nätet. Det pågår därför en utredning för att se över hela vattenledningsnätet och undersöka var man behöver förstärka systemen. Detta syftar till att ge en säker och tillförlitlig vattenförsörjning i alla delar av kommunen, året om.

Dricksvattensystemen kommer dock inte att kunna dimensioneras för en så

extremt hög förbrukning som vi ser under de varmaste sommardagarna. Här måste vi hjälpas åt att ta ansvar och minska vattenförbrukningen.

Måste vi använda dricksvatten till allt?

Nej det hade varit bra om vi i större omfattning hade kunnat använda regnvatten eller om vi hade kunnat återanvända vatten i våra hus. En del saker går att göra redan idag och en del saker får vi vänta några år med. Det finns många intressanta uppfinningar och projekt som förhoppningsvis snart finns tillgängliga för oss vanliga medborgare.

Finns det några enkla saker att göra redan idag?

Absolut, det handlar om allt från att inte låta kranen rinna till att vattna på kvällen när vattnet inte avdunstar. Det finns många tips på Vellinge.se/spara-vatten

Text: Gustaf Lorentz

Josephine och Elise hämtar halm till produktionen.

Entreprenörskap i skolan

Klimatsmarta sugrör av råghalm och ett munskydd som signalerar när det är oanvändbart. Det är två innovativa idéer sprugna ur ur entreprenörskap i ung ålder inom kommunen. Med ett stort engagemang har vi i Vellinge kommun skapat goda förutsättningar för entreprenörskap i ung ålder, vilket vi tillsammans ska fortsätta jobba aktivt för.

Framtidens arbetsliv kommer att präglas av omvandling och utveckling. Skolan fyller en viktig roll i att ta vara på elevers drivkraft och stimulera entreprenörskap i en ung ålder. Detta framgår i skolans läroplaner från förskola och uppåt. I Vellinge förstärks detta viktiga uppdrag ytterligare då drivkraft och entreprenörskap ska prioriteras enligt utbildningsnämndens politiska plan.

Entreprenörskap på grundskolan

En stark entreprenöriell drivkraft går att finna hos Esme Lomax och Ebba Palm, från Skanör– Falsterbo. Båda går i 9e klass och vann i våras i varsin kategori i Sveriges största uppfinnartävling för unga – Finn Upp.

Esme vann i kategorin “Samhällsnytta” med sitt munskydd. Med hjälp av PH-papper kan varna användaren när munskyddet är oanvändbart. Ebba vann i kategorin 'Klimat' där hon prisades för sin behållare för pommes frites med en integrerad behållare för dippsås.

Både Ebba och Esme vill fortsätta uppfinna produkter i framtiden. Men nu vill de ta fram riktiga prototyper till sina uppfinningar, vilket är något som kommunen vill bygga vidare på och inspirera fler till.

Entreprenörskapslinjen på Sundsgymnasiet

På Sundsgymnasiet har man sedan i slutet 90-talet då skolan öppnade haft Ung Företagsamhet som en obligatorisk

Sugrör av råghalm istället för plast.

del av ekonomiprogrammet. Det är också ett valbart inslag om man läser något annat program.

Till hösten tar skolan nästa steg i sin satsning på ung företagsamhet. Då startas den nya inriktningen entreprenörskap upp på ekonomiprogrammet. Utbildningen är tänkt att präglas av devisen "där andra ser problem, ser vi möjligheter".

– Med denna utbildning rustar vi eleverna för att bli entreprenörer med välutvecklade entreprenöriella förmågor, säger Sundsgymnasiets biträdande rektor Josef Holmqvist.

Att driva företag som ung

Rawstraw är ett gott exempel på ett UF-företag som gjort succé, och som har bundit samman skolan närmare med näringslivet. Höllevikenduon Elise Lindow och Josephine Daly Tempelaar skapade ett klimatsmart sugrör tillverkat av råghalm. Företaget prisades som Sveriges bästa UF-företag när det lanserades. Idag drivs Rawstraw vidare som aktiebolag.

Elise och Josephine har tack vare att driva företag tillsammans lärt sig mycket om sig själva, och inte minst vad som

är viktiga egenskaper för att lyckas i arbetslivet.

– Genom att testa på att driva eget företag har vi hittat ett driv, en uthållighet och fått en problemlösningsförmåga som vi inte tidigare hade. Vi har också lärt oss att resultat inte kommer snabbt, utan kräver uthållighet.

Båda är övertygade om att det är viktigt att få träna på sina entreprenöriella förmågor redan under skoltiden.

–Man växer som person och man kan få chansen att testa på att göra saker för att man vill, inte för att man måste, säger Elise.

Framtiden för Rawstraw ser onekligen ljus ut. Efterfrågan har varit väldigt hög på sugrören och allt fler inser den stora påverkan plastprodukter har på miljön.

–Nu är vår stora utmaning att öka produktionen. Rätt nyligen lanserade vi en konsumentförpackning som finns i flera livsmedelsbutiker runt om i Sverige, främst i Skåne. Vi har tankar och idéer och jobbar tillsammans med andra för att se hur vi kan skala upp produktionen i framtiden, så våra skånska sugrör kan nå ut till ännu fler, avslutar Josephine.

Text: Philp Allgoth

Nytt ramavtal med Vellinge Taxi AB

Tekniska nämndens arbetsutskott har fattat beslut om att tilldela Vellinge Taxi AB ramavtal avseende färdtjänst, arbetsresor, särskild skolskjuts och beställningscentral. Nytt avtal är planerat att vara på plats innan sommarens slut. För dig som är färdtjänstbrukare innebär beslutet inga förändringar.

Det var i maj 2021 som tekniska nämndens arbetsutskott godkände att avtalet mellan Vellinge kommun och Vellinge Taxi AB ska upphöra i förtid den 31 augusti 2021. Bakgrunden till att avtalet sägs upp i förtid är att Vellinge kommun och Vellinge Taxi AB inte kommit överens om en justering av den fasta ersättningen. Beslutet fattades med politisk enighet och beslut om ny upphandling meddelades den 27 maj.

Den 19 juli beslutade tekniska nämnden att tilldela Vellinge Taxi uppdraget på nytt. Avtalet gäller från och med den 16 augusti 2021 till och med den 16 juni 2024.

Stjärnkväll den 30 september

Nu är det äntligen snart dags för Stjärnkväll 2021, som kommer att gå av stapeln den 30 september. Så ringa in datumet i kalendern.

VFFG, Företagarna, GRID, Centrumföreningarna, Nyföretagarcentrum och Vellinge kommun ser verkligen fram emot att hylla kommunens näringsliv med massor av festligheter och en spännande prisutdelning till flera av våra duktiga företagare.

Stjärnkväll 2021 äger rum på Smokey BBQ & Pickles och har du inte anmält dig än så kontakta naringsliv@vellinge.se, så hjälper vi dig.

Bäst är att få arbeta utomhus

Vellinge kommun har denna sommar haft 230 ungdomar ute på grön feriepraktik med fokus på miljö, hållbarhet och återbruk. Vi träffade några av ungdomarna för att prata om deras feriepraktik som Naturvårdar. De tar sig runt i kommunen på begagnade cyklar som bland annat reparerats på Arbete och etablerings egen verkstad, och cykelvagnarna är byggda av gamla lastpallar.

Kan ni berätta om ert arbete?

– Vi låter barnen hjälpa till med hävning nere vid stranden, berättar Tim.

– Sedan lär vi dem lite om olika växter och djurarter som finns längst med havskanterna, fortsätter Erik. Vi låter barnen se allt på nära håll i ett akvarium, det är väldigt uppskattat! Vi hjälper även nya besökare på stranden att hitta vad de söker, tillägger Tara.

Malou berättar att de städar och reparerar längs med Skåneleden. Våra handledare Sandra, Maja och Niklas är jättebra, de hjälper oss om något måste fixas, och vi har roligt ihop.

Vad är det tuffaste med jobbet?

– Cykla med cykelkärria kan vara lite tungt, men har man roligt tillsammans går det rätt bra, säger Erik. – Vi går långa sträckor, kanske en mil om dagen, då kan man bli rätt trött, berättar Edit.

Och det bästa med jobbet, vad är det?

Att vara utomhus, svarar alla. – Och att göra barnen glada, tillägger Erik. Vi träffade en mamma som berättade att det enda hennes son hade pratat om kvällen innan, var hur roligt det hade varit att fånga krabbor med oss. Att en sådan enkel sak kan göra ett sådant

Cykelvagnar av gamla lastpallar.

I orange västar har vi Tara, Erik och Tim som arbetar på stranden, och i gröna västar har vi från vänster Hilma, Edit och Malou som arbetar vid Skåneleden.

intryck på ett barn känns ju roligt, dessutom lär de sig saker samtidigt. Tara menar att det bästa är att hon lärt sig mer om havet, och Hilma tycker att det bästa är de människor hon arbetar med.

– Som igår, då skrattade vi typ hela dagen, även lite småtråkiga uppgifter blir roliga om det är en god stämning.

– Jag tycker det har varit spännande att se Skåneleden, det var något nytt för mig, berättar Edit.

Har ni fått nya insikter genom ert arbete?

Att vårda naturen, vi plockar upp mycket skräp, mest plast, fimpar och snus.

– Jag har även börjat plocka skräp när jag är ledig, ser jag lämnade pizzakartonger på stranden plockar jag med dem, säger Erik.

Är det något annat ni vill avsluta med?

– Vissa kanske tror att kommunjobb är lite tråkiga, men så är det inte alls. Jag är själv lite "spoiled" (bortskämd, red anm) men tycker att det är ett väldigt bra arbete, avslutar Erik.

Text: Görel Bockasten

Vem blir Årets medarbetare 2021?

Har du haft kontakt med någon kommunanställd som du tycker förtjänar att bli särskilt uppmärksammas?

Då kan du nominera personen till utmärkelsen Årets medarbetare i Vellinge kommun. Vinnaren får, förutom äran, ett stipendium på 10 000 kronor.

Nominerar gör du senast den 10 oktober via e-post: aretsmedarbetare@vellinge.se eller via formulär på Vellinge.se

Ange namn på personen du vill nominera, arbetsplats och motive-ring. Den nominerade måste vara tillsvidareanställd i kommunen.

Seniorkontakt

– för den som känner sig ensam

Undersökningar visar att var tredje person över 85 år i Sverige känner sig ensam, och detta påverkar även den fysiska hälsan. Då pandemin har ökat isoleringen har nu Vellinge kommuns vård- och omsorgs-avdelning anställt 7 personer som under en 6-månadersperiod ska arbeta med uppsökande verksamhet. Detta för att minska ofrivillig ensamhet hos de äldre kommuninvånarna. Här träffar vi Senior-kontakterna Fredrik Donat, Jessica Svensson och Pernilla Forsberg för att prata lite om uppdraget.

Kan ni berätta vad ni arbetat med tidigare?

– Jag har i många år arbetat som steward i Köpenhamn, ett socialt och utåtriktat arbete, berättar Fredrik. Jessica som är utbildad seniorcoach, kommer att arbeta halvtid som Senior-kontakt. Resterande tid arbetar hon med social tjänstehund samt utbildar hund-team via Djurkompetensen, som hjälper till ute i vården.

– Och jag har tidigare arbetat som undersköterska och friskvårdsterapeut inom vården, berättar Pernilla.

Vad fick er intresserade av att söka tjänsten som Seniorkontakt?

– Min fru såg annonsen och sa att detta skulle passa mig perfekt, och jag kände likadant, säger Fredrik. Jag tycker att äldre personer ofta har mycket spännande att berätta.

Problematiken att inte hinna med den sociala samvaron kände jag igen från ett tidigare jobb inom hemtjänsten. –Nu kan vi erbjuda de äldre att gå en promenad, ta en fika eller bara sitta och prata. Det är de som får bestämma vad vi ska göra tillsammans, säger Pernilla.

– Jag kände bara att detta vill jag arbeta med. Det har ju likheter med mitt andra arbete, och dessutom är det självständigt, vilket tilltalade mig, säger Jessica.

Hur har ni förberett er för uppdraget?

– Vi har genomgått olika utbildningar och även blivit introducerade i kommunen. Det har gjort oss supermotiverade att komma igång, säger Jessica. Och det roliga är att vi möts av så många inom omsorgen som välkomnar detta och är så positiva, menar de alla tre.

Senior-kontakterna Fredrik, Jessica och Pernilla är alla supermotiverade att komma igång med sitt uppdrag, att bryta ofrivillig ensamhet hos de äldre kommuninvånarna i Vellinge kommun.

Vad tror ni blir den stora utmaningen i ert arbete?

– Det kan vara att räkna till för alla man vill träffa. Men även att lokalisera de personer som lider av ofrivillig ensamhet, och som vi inte når via hemtjänst, eller vård- och omsorgsboenden. Vi hoppas att anhöriga, vänner och grannar kan ge oss tips om personer som vi kan hjälpa, avslutar Fredrik.

Vill du kontakta seniorkontakterna, ring Vellinge Direkt på tel 040-42 50 00 eller mejla till: vellinge.kommun@vellinge.se

Text: Görel Bockasten

Folkomröstningen om Naturum

I samband med budget beslutade kommunfullmäktige i november 2020 att ändra inriktning för verksamheten på Falsterbo Strandbad. Den kommunala verksamheten, naturum och konsthall, avvecklades vid årsskiftet.

I december 2020 lämnades en namninsamling för en folkomröstning, ett så kallat folkiniciativ, in till Vellinge kommun. Namnunderskrifterna överskred de 10 procent av röstberättigade i kommunen vilket är kravet för att väcka ärendet i kommunfullmäktige.

Folkomröstningen genomfördes den 6 juni. Valdeltagandet hamnade på 28% med fördelningen 22% som röstade ja till att kommunen ska driva Naturum och konsthall på Falsterbo Strandbad och 6% nej.

Valresultatet innebär inte att den nuvarande verksamheten på Falsterbo Strandbad kommer att förändras. Kommunförvaltningen får i uppdrag att i dialog och samarbete med föreningslivet och näringslivet utreda förutsättningarna för ett nytt naturum på Falsterbonäset. I uppdraget ingår att se över driftsformen så att föreningar, organisationer och myndigheter bidrar i drift och finansiering likt många andra naturum i Sverige.

Utredningen ska återrapporteras till kommunstyrelsen före 2021 års utgång.

Vellinge Stadsnät – vad händer nu?

Höstens undersökning från PTS visade att nästan 80% av kommunens invånare och företag har en fiberanslutning och hela 97% har en anslutningspunkt i sin närhet.

Vesab har under året satt upp ett LoRaWan-nätverk som täcker kommunen, detta för att möjliggöra IoT (internet of things). Trådlösa sensorer kan nu placeras över kommunen för att effektivisera grönyteskötsel, inom vården och för tekniska nämnden. Du kan läsa mer om Vellinge stadsnät på www.vesab.se

Volontärarbetet ger oss glädje tillbaka

– Vi har båda varit lärare på Musikhögskolan i Malmö och alltid spelat mycket tillsammans, berättar Gunlis Ardevall och Kjell Edstrand som regelbundet sjunger och spelar på Postiljonens vård- och omsorgsboende i Höllviken.

– Min mamma flyttade in på Postiljonen precis före pandemin, berättar Gunlis. I samband med det avstannade ju allt en period, men nu är det skönt att vi kan komma hit. Vi förvarar vårt digitalpiano och ljudanläggning på boendet och flyttar ut allt på den härliga innergården, där vi oftast håller till i dessa tider. Utrustningen tål inte kyla, så mellan november och maj var det

för kallt att kunna spela utomhus.

– Vi får så mycket positiv respons från de boende, det är en ynnest att få komma hit, säger Gunlis med ett leende. Camilla Kellgren som arbetar här är så entusiastisk och vet hur mycket musik betyder för de äldre. Hon kommer alltid med nya teman och idéer som inspirerar oss. Nu har vi säkert hundra låtar på vår repertoar.

– Det finns flera personer här som knappt pratar, men sjunger med när de känner igen musiken, berättar Kjell.

– Ibland kan de texten bättre än jag, tillägger Gunlis med ett skratt.

Text: Görel Bockasten

NATURNÄRA

Häng med ut i höst!

Följ med kommunens naturguide på olika naturnära upplevelser längs olika leder och stråk i Vellinge kommun. Passa på att lära dig mer om den unika naturen i din hemkommun! Håll utkik på våra sociala medier och på [Vellinge.se/naturnara](https://vellinge.se/naturnara) för mer information!

Få din faktura till Kivra

Nu har det blivit möjligt för dig som är registrerad hos Kivra att få dina fakturor från Vellinge kommun automatiskt. Detta ger dig en enklare hantering av fakturor samtidigt som det minskar klimatpåverkan. För att registrera dig krävs det att du har ett digitalt Bank-ID, mer om hur du går tillväga kan du läsa på [Vellinge.se](https://vellinge.se). Observera att om du sedan tidigare har valt att betala dina fakturor via e-faktura eller autogiro så kommer du såklart kunna fortsätta betala dina fakturor på det sättet.

Nästa nummer kommer ut i december 2021
[Vellinge.se](https://vellinge.se) | #bättratsiktrevellinge

Dags att söka stipendier för 2021

Har du utmärkt dig inom något kulturellt område, som idrottsutövare eller som ledare för en förening? Då är du välkommen att söka något av våra stipendier!

- Kulturstipendium
- Idrottsstipendium, utövare/lag
- Föreningsledarstipendium

För att du ska vara aktuell som stipendiat ska du vara eller ha varit folkbokförd i Vellinge kommun, eller ha någon annan anknytning hit.

Ansökan om stipendium, eller förslag på stipendiat, med motivering och kontaktuppgifter, ska senast den 1 oktober ha in-kommit till kommunen via e-post: vellinge.kommun@vellinge.se eller via post till: Vellinge kommun, 235 81 Vellinge